

30.5.2013

לכבוד
חברי ועדת השרים לענייני חקיקה

במייל

שלום רב,

הנדון: הצ"ח לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה)
(תיקון מס' 1), התשע"ג-2013

1. ביום ראשון הקרוב אמורה לבוא לדיון בוועדת השרים טיוטת החוק שבנדון. **אנו קוראים לכם להתנגד להצעה מאחר וזו מבקשת להאריך לארבע שנים נוספות פיילוט רגיש ומורכב, בעל אפשרות לפגיעה משמעותית בזכויות אדם, וזאת אף מבלי שנבחנה התנהלות הפיילוט והשלכותיו באופן מספק.**
2. מדובר בפיילוט המעניק לפקחים עירוניים סמכויות כמו-שיטוריות למניעת מעשה אלימות, לרבות במקרה של חשש לביצוע עתידי של עבירת אלימות – **וזאת ללא נוכחות שוטרי**. את הטעמים להתנגדותנו העקרונית להענקת סמכויות רגישות אלה לפקחים עירוניים, פירטנו בהרחבה במכתבנו ליו"ר ועדת הפנים דאז, ח"כ דוד אזולאי, מיום 7 בפברואר 2011 ([לינק למכתב](#)).
3. כפי שיפורט להלן, הפיילוט בקושי יצא לדרכו, ובשל פגרת הכנסת, טרם עלה בידי ועדת הפנים לבחון באופן מספק את אופן התנהלותו. בנסיבות אלה, לא יכולה להיות כל הצדקה להארכת הוראת השעה לתקופה כה ארוכה – פי שתיים מתוקף הפיילוט המקורי. כן לא יכולה להיות כל הצדקה לצמצום פיקוח ועדת הפנים על התנהלות הפיילוט הרגיש, כמוצע בהצעה.
4. להלן התייחסותנו בקצרה לסעיפי החוק:

א. תיקון סעיף 23

הצעת החוק מבקשת לתקן את סעיף 23 לחוק, כך שתוקף הפיילוט יהיה עד יום 31.7.17. מדובר בהארכה לארבע שנים של פיילוט, שטרם היתה הזדמנות מינימאלית להעריך את פעילותו. בדיון שהתקיים רק לפני 10 חודשים (ביום 25.7.2012) בוועדת הפנים הובהר, כי מערך הפקחים כולו טרם סיים את ההכשרה, ומעטים שולבו בעבודתם. גם מדברי ההסבר לטיטוט החוק עולה באופן מובהק, כי רק לאחרונה קיבלו הפקחים את תעודות ההסמכה כפקחים מסייעים. בנסיבות אלה תמונה טענת המשרד לביטחון פנים, כי ניתן ללמוד מנתוני המשטרה כי הפיילוט "יעיל ואפקטיבי".

לא זו אף זו, בדיון בוועדת הפנים מיום 25.7.2012 הועלו טענות קשות לגבי תפקוד הפיילוט והוצגו, בין השאר, נתונים המראים כי רשויות מקומיות מסויימות לא הצליחו להשתלב בפיילוט בשל בעיות תקציביות ובעיות של גיוס פקחים מתאימים. כיצד, מבלי לדווח על הדרכים להתמודדות ולתיקון כשלים אלו נשקלת הארכתו לתקופה כה ארוכה?

ב. ביטול פיקוח ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת על הרחבת הפיילוט
הצעת החוק עוד מבקשת לבטל את הדרישה הקיימת היום בחוק, לאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת לכל הוספה של רשויות נוספות לתוספת הראשונה – ולקבוע כי הוספת רשויות תיעשה בצו של השר לביטחון פנים, בהסכמת שר הפנים – וביידוע בלבד של ועדת הפנים. סעיף זה מצמצם את הפיקוח והבקרה של הכנסת על פעילות הפיילוט, וזאת כאמור מבלי שהשלכותיו ותפקודו נבחנו כראוי. על מנת שהפיילוט ייבחן כראוי יש להשאיר את הדרישה לאישור של ועדת הפנים לגבי צירוף רשויות נוספות, ולא להסתפק ביידוע בלבד.

ג. דיווח שנתי לכנסת
הצעת החוק אף מבקשת לקבוע, כי השר לביטחון הפנים ידווח אחת לשנה לכנסת, לצורך בחינת מידת היעילות של הפיילוט, במקום אחת לחצי שנה כקבוע היום בחוק. בשל פגרת הבחירות, לא התקיים דיון בוועדת הפנים על הפיילוט מאז יולי 2012 (10 חודשים!). בדיון האחרון, כפי שהוזכר קודם לכן, נמתחה ביקורת חריפה של יו"ר ועדת הפנים דאז, ח"כ אמנון כהן, על התקדמות הפיילוט, יישומו בפועל, מידע חסר וכיו"ב (לינק לפרוטוקול הדיון). לא יעלה על הדעת כי בטרם תדון ועדת הפנים בנתונים, יוארך הפיילוט לארבע שנים נוספות, וזאת עוד תוך צמצום הפיקוח של הועדה על התנהלותו. יש לכל הפחות לחייב דיון חצי שנתי בוועדת הפנים על התנהלות הפיילוט והשלכותיו, ולעמוד על קיומו.

5. לאור כל האמור לעיל, אנו קוראים לחברי ועדת השרים לענייני חקיקה להתנגד להצעת החוק.

בכבוד רב,

עלוה קולן	לילה מרגלית, עו"ד
מקדמת מדיניות וחקיקה	ראש תחום צדק בפלילים
האגודה לזכויות האזרח בישראל	האגודה לזכויות האזרח